

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

**«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
СУЧАСНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ»,**

**X СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ
«МЕДВІН: СТОМАТОЛОГІЯ 2021»**

24-26 березня 2021 року

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК – 2021

Редакційна колегія:

Професор **Рожко М.М.**

Професор **Ожоган З.Р.**

Професор **Павленко О.В.**

Доцент **Бугерчук О.В.**

К.м.н., ас. **Ковалюк А.В.**

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в сучасній стоматології», під час проведення десятого стоматологічного форуму «Медвін: Стоматологія 2021» (24-26 березня 2021 року) – Івано-Франківськ, 2021. – 186 с.

(реєстр з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій МОЗ і НАМН України, які проводилимуться в 2021 році, №67)

Всі матеріали конференції пройшли перевірку на антиплагіат.

Вітаємо учасників 10-го стоматологічного Форуму у Івано-Франківському національному медичному університеті «Медвін: Стоматологія – 2021» та науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в сучасній стоматології».

Вже десятий рік поспіль в м. Івано-Франківську проводиться стоматологічний форум, виставка і науково-практична конференція за сприяння Міністерства охорони здоров'я, активної участі Асоціації Стоматологів України та Асоціації Стоматологів Івано-Франківщини.

Основним завданням Форуму є обговорення проблем організації надання стоматологічної допомоги населенню в сьгоднішніх умовах реформування, методів діагностики, програм профілактики та сучасних методів лікування стоматологічних захворювань населення України та реабілітації пацієнтів за допомогою різних видів конструкцій зубних протезів. Об'єднання зусиль науковців та лікарів-стоматологів створить можливість для надання на високопрофесійному і сучасному рівні стоматологічної допомоги жителям Івано-Франківщини та України. Науковці, лікарі-стоматологи Івано-Франківщини, України і зарубіжних країн мають можливість тісного спілкування, обміну досвідом, ознайомлення із новими досягненнями та сучасними технологіями у стоматології та на базі ІФНМУ. У Форумі приймають участь декілька тисяч лікарів-стоматологів різних спеціальностей, лікарів-інтернів та студентів.

Бажаю всім учасникам Форуму постійного удосконалення, нових звершень в галузі стоматології, успішної роботи на користь України.

Ректор
Івано-Франківського національного
медичного університету,
доктор медичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України

М.М. Рожко

Малендевич Т.Л., Дмитришин Т.М.

**ДО ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ ГЕМІСЕКЦІЇ
ЗУБІВ В ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ 94**

Малиновський В.Г.

**ВПЛИВ ОКЛЮЗІЙНИХ ПОРУШЕНЬ НА ПЕРЕБІГ
ЗАПАЛЬНО-ДЕСТРУКТИВНОГО ПРОЦЕСУ В
ТКАНИНАХ ПАРОДОНТА 96**

Марковська І.В., Соколова І.І.

**АНАЛІЗ ПИТНОГО РЕЖИМУ РОБІТНИКІВ ПРЕСОВО-
ЗВАРЮВАЛЬНОГО ЦЕХУ ХАРКІВСЬКОГО ТРАКТОР-
НОГО ЗАВОДУ 99**

Матвеєнко Л.М., Матвеєнко Р.Ю.

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУ-
ВАННЯ ПРЕПАРАТІВ СТРОНЦІЮ ПРИ ЛІКУВАННІ
ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ НА ТЛІ
ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ДРУГОГО ТИПУ 102**

Михайлевич М.Ю.

**ОКЛЮЗІЙНІ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ І СКРОНЕВО-
НИЖНЬОЩЕЛЕПНІ РОЗЛАДИ 104**

Мізюк Л.В., Ожоган З.Р., Шутак О.В., Вдовенко Л.П.

**ОСОБЛИВОСТІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-
СТОМАТОЛОГІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ ...108**

Мізюк Л.В., Сухорєбський Ю.І., Ожоган З.Р., Левко В.П.

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ
ФОРМУВАННЯ КВАЛІФІКОВАНИХ ЛІКАРІВ-
СТОМАТОЛОГІВ 109**

Моложанов І.О., Богданова І.О., Даниленко В.Є.

**ГІПОПЛАЗІЯ ЕМАЛІ, ЯК ПЕРЕДУМОВА
МНОЖИННОГО КАРІЄСУ 110**

АНАЛІЗ ПИТНОГО РЕЖИМУ РОБІТНИКІВ ПРЕСОВО-ЗВАРЮВАЛЬНОГО ЦЕХУ ХАРКІВСЬКОГО ТРАКТОРНОГО ЗАВОДУ

Марковська І.В., Соколова І.І.

*Харківський національний медичний університет,
Кафедра стоматології.*

Актуальність. Актуальним завданням сучасної стоматології, є контроль стану ротової рідини і твердих тканин зубів у осіб, що працюють під впливом електромагнітного випромінювання, як на донозологічному рівні, так і на етапі клінічних проявів захворювань (Васильєва Н.О., 2016).

Ротова рідина – це мінералізуюча речовина, мінеральний склад якої різноманітний. Основні катіони ротової рідини – натрій, калій, кальцій, магній. Вміст біогенних елементів в слині відображає загальний стан обміну речовин в організмі та залежить від гормональної регуляції, рефлекторного впливу (осморегулятори) та концентрації мінеральних елементів у плазмі крові (Тарасенко Л.М., Непорада К.С., 2008; Panagopoulos D. J., 2008).

Склад ротової рідини залежить від впливу ряду зовнішніх факторів та внутрішнього стану організму (Жуков В.І., Горбач Т.В., Денисенко С.А., 2012).

Збір ротової рідини - це безболісна та проста процедура, однак вміст деяких речовин у ротовій рідині відображає їх вміст у крові (Carpenter D., 2010).

На даному етапі розвитку науки сучасні технології дослідження біохімічних показників метаболізму організму дозволяють визначити вміст та активність різноманітних речовин у ротовій рідині в мінімальних кількостях (O.Burman, G. Marsella, A. Di Clemente, L. Cervo , 2018).

Забір слини для проведення різного роду досліджень широко використовується в стоматології, тому що є малоінвазивним та безболісним методом. Як відомо, ротова рідина складається на 99,0 - 99,4 % з води та 1,0 - 0,6% розчинених в ній органічних мінеральних солей, саме тому важливим фактором, який впливає на її властивості є якість та склад споживаної питної води.

Мета: оцінка особливостей питного режиму та інтенсивності карієсу зубів у осіб, що зазнають впливу електромагнітного випромінювання в умовах виробництва.

Матеріали та методи. Оцінка фізико-хімічних особливостей ротової рідини та її біохімічних показників була проведена в 65 осіб віком від 26 до 60 років, безпосередньо зайнятих на виробництві в пресово-зварювальному цеху (ПЗЦ) Харківського тракторного заводу (ХТЗ) та які щодня зазнають впливу електромагнітного випромінювання (основна група).

Контрольну групу склали 46 практично здорових людей – науково-технічних робітників, віком від 25 до 60 років. Групи порівняння були репрезентативні не тільки за віком, а також й за статтю.

Для визначення якості споживаної води було проведено анкетування учасників дослідження та аналіз проб води.

Результати. Проведене анкетування дозволило отримати такі данні: працівники ПЗЦ заводу ХТЗ (основна група) приблизно з однаковою частотою вживають природну питну кип'ячену (51,8%) і природну питну не кип'ячену воду (43,2%), крім того 1,89% п'ють бутильовану воду, 1,66% - водопровідну. У групі порівняння 79,9% п'ють природну питну кип'ячену воду (у 1,54 раза більше за основну групу, $p < 0,05$), 10% - природну питну не кип'ячену (у 4,32 раза менше за основну групу, $p < 0,001$) та 10,1% - п'ють бутильовану воду (у 5,34 раза більше за основну групу, $p < 0,001$). Серед марок фасованої питної води найчастіше в побуті використовували такі ТМ як «Роганська», «Малятко», «ALIVIA» та «Моршинська».

За висновками аналізу проб, міст фтору в воді ТМ «Роганська» склав 1,43 мг/дм², в воді «Малятко» - 0,4 мг/дм², «ALIVIA» - 0,36 мг/дм² та «Моршинська» - 0,47 мг/дм².

Відповідно до державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), наказ МОЗ України 12.05.2010 №400, якість води відповідає гігієнічним вимогам до фасованої питної води за вмістом фтору. Але для міста Харків, рекомендований вміст фтору складає 1,2-1,5 мг/дм².

В ході вивчення захворюваності карієсом за даними стоматологічного обстеження співробітників пресово-зварювального цеху ХТЗ виявлено, що поширеність каріозних змін зубів склала 100%, тобто кожен співробітник на момент огляду потребував лікування 1,6 зуба з приводу карієсу зубів або його ускладнень. Дані аналізу амбулаторних карт показали, що найбільш частою причиною звернення був неускладнений карієс зубів - 81,9%, частота ускладненого карієсу зубів склала 18,1% (пульпіт 10,2%, періодонтит 7,9%). Аналіз індексу інтенсивності карієсу зубів (КПВ) показав, що середні значення індексу КПВ склали 13,2 од. За оцінними критеріями

ВООЗ, для вікової групи 33-44 роки, даний показник інтенсивності за індексом КПП відповідає «високому рівню». У контрольній групі науково-технічних працівників середнє значення КПП було значно нижче - 6,8 од.

За структурою індексу КПП - 26,3% становили вилучені зуби, 42,4% пломбовані, 17,1% зуби під штучними коронками і 14,2% каріозні зуби. Серед запломбованих зубів більше половини (62,4%) були проліковані з приводу ускладненого карієсу. Каріозні зуби в 37,5% випадків мали періодонтальні ускладнення, у вигляді деструктивних змін в кістковій тканині щелеп і вимагали серйозного ендодонтичного лікування. У контрольній групі структура уражень була іншою - 55,5% запломбованих зубів, 3,5% - віддалені зуби, 21,4% склали зуби під штучними коронками, 9,8% - ураження карієсом.

У багатьох співробітників старших за 45 років відмічено сильне руйнування коронок зубів, що вимагало їх серйозного відновлення в 79,2% випадків. В віковій групі до 45 років, відновлювальне лікування було необхідне тільки в 58,1% випадків.

Гендерний аналіз інтенсивності карієсу зубів виявив, що середнє значення індексу КПП жінок становило 15,2 од. і по структурі - 19,1% становили вилучені зуби, 47,0% пломбовані, 27,1% зуби під штучними коронками і 6,8% каріозні зуби. Середнє значення індексу КПП чоловіків становило 13,8 од. і за структурою - 31,8% становили вилучені зуби, 38,0% пломбовані, 17,4% зуби під штучними коронками і 12,8% каріозні зуби.

Висновки. Таким чином, в ході вивчення захворюваності карієсом за даними стоматологічного обстеження співробітників пресо-зварювального цеху ХТЗ виявлено, що поширеність каріозних руйнувань сягає 100%. Карієс зубів обстежених співробітників, характеризується високою інтенсивністю і має виражену залежність від віку і статі.

За висновками аналізу проб питної води, якість споживаної води відповідає гігієнічним вимогам за вмістом фтору. Але для мешканців міста Харків, з метою підтримання карієсорезистентності, зразки води з показниками вмісту фоту із значенням нижче 1,2 мг/дм² є недостатнім.

З метою профілактики каріозних уражень, працівникам пресо-зварювального цеху Харківського тракторного заводу рекомендовано споживання питної води з вмістом фтору не менше 1,2 мг/дм². Також рекомендована нормалізація водного режиму: 30-40 мл /кг маси тіла на день.

Підписано до друку 23.03.2021 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 9. Тираж 100 примірників. Зам 10.
Тираж здійснено у видавництві Івано-Франківського
національного медичного університету.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №2361 від 05.12.2005 р.

76018, м.Івано-Франківськ, вул. Галицька, 2.